

Jimmy Andersson, jobbar med att uppdatera arkivverksamheten i kommunalhuset. Här visar han en gammal stämningsansökan från 1826. Foto Kent Norberg.

Jimmy går igenom kommunens gamla dokument

2020-05-26 08:35

I snart ett år har kommunen genom ett projektarbete jobbat med att uppdatera arkivverksamheten i kommunalhuset. Kärnpunkten har varit att gå igenom och reda ut de handlingar som finns i olika arkivlokaler, vilket allt som allt omfattar att ordna och förteckna verksamhetens allmänna handlingar.

-Det märks i arkiven att Arvidsjaurs kommun har en anrik historia bakom sig. Något kanske inte alla Arvidsjaursbor idag riktigt har koll på, även om det var 400-års jubiléum 2006, säger Jimmy Andersson, projektanställd arkivarie.

Visserligen är inga kommunala handlingar i arkiven så gamla som 400 år. Men det finns ändå historiska byggstenar daterade från senare delen av 1700-talet. Många av de allra äldsta handlingarna är sedan tidigare oförtecknade och dess innehåll är inte alltid så lättillgängligt eftersom de kommer från en tid när svenska språket var annorlunda samt att dåtidens skribenters handstilar kan vara knepiga för nutidens ögon.

Här nedan har kommunen låtit "översätta" en gammal stämningsansökan från 1826:

Ödmjukt Stemnings Ansökan No 16

"At höras öfwer denne stemningsansökning, warder med anledning deraf, klockaren Anders Johansson Renberg, hans inbenämna hustru och deras son, drängen Johan Andersson Renberg, härigenom kallade och stemnde til förewarande Härads Ting här i Arvidsjaur Tings hus; Blifwandes samtelige erinrade hwad allmänna lagen om stemnings hörsammande bjuder".

Arvidsjaur Tingstad den 31sta Januarii 1826.

På Häradshöfdinge Embetets wägnar

Carl Fredk. Furtenback

"Förledne Söndag den 29de dennes, föredrogs af väl?? pastorn Herr G: E: Rhén, under den påstående Prost – visitation, det lönn – krögeri här i Socken på ett finare sätt utöfwes och deribland til stöd för sin talan, upgaf det innewarande winter til Glomersträsk ankommit 120 kannor brännwin, för at i löndom utminuterar, uti hwilket yttrande, klockaren Anders Renberg instemde;

"Och som ett sådant offentligt tilkännagifwande, utan at uptäcka någon wiss man til ett så lastbart förhållande til befrämjande af sedeförderf, är jag föranlåten til uptäckande af samma brännwins lönn – krögeri, låta inkalla klockaren Renberg dess hustru Marta Jonsdotter i Abboträsk jemte deras son Johan Andersson för at edeligen höras til uplysning af sanningen härom på det den rätta lönnkrögaren i Glomersträsk må updagat til och till derpå följande böter och ansvar häfta".

Arvidsjaur d. 31sta januari 1826

A Myrenius

Länsman

I kommunstyrelsens arkivlokal återfanns tidigare under vintern ett antal handlingar från en svunnen tid. I ordentliga kartonger fanns ett antal handskrivna handlingar omsorgsfullt undanlagda på en hylla bort från stora samlingen. Tills nu bortglömda under ett betydande lager damm:

-Det går se att se att någon har påbörjat att gå igenom handlingarna och några dokument är kopierade. Men då det saknas anteckningar över majoriteten av handlingarna så vet vi idag inte vad för hemligheter som döljs i dokumenten, säger Jimmy.

Ett sidoprojekt har därför påbörjats för att försöka tillgängliggöra handlingarna genom att digitalisera dem med hjälp av en lättare kamerautrustning.

-Ett exempel på handlingar vi digitaliserat är stämningsansökan som gjordes angående lönnkrogeri i Glommersträsk vintern 1826. Anklagelserna gäller 120 kannor (ungefär 300 liter) brännvin som i hemlighet ska ha distribuerats till omgivningen.

Ambitionen med det övergripande projektarbetet är även att försöka tillgängliggöra Arvidsjaurns historiska byggstenar bättre för den som vill ta del av handlingarna. I kommunens samlingar så finns mer eller mindre alla kommunstyrelsens handlingar i en obruten serie från sent 1800-tal men även handlingar från nämnder som idag finns och som har funnits med tidens gång:

-Här finns även tidningsklipp skänkta från lokaltidningen Norran. Det handlar om en stor samling böcker i A3-format där tidningens lokalreportrar från 1968 till 2005 sparar alla artiklar som är skrivna från A-kommunerna. En historisk skatt!

Majoriteten av samlingen kommer vara förtecknad och därmed överskådlig för den som vill veta mer och få tillgång till arkivets innehåll. Arvidsjaurns kommun vill även i längden försöka digitalisera mer av de äldre samlingarna eftersom det är en kulturhistorisk skatt:

-Därför finns en förhoppning om att nyfikna lokalhistoriker som skulle vara intresserade av att anta utmaningen och hjälpa till att transkribera [översätta] texterna till läsbara texter, hör av sig, säger Jimmy Andersson.